

Технически университет - София

***НЕЯВНИ АКТИВИ:
ИНТЕЛЕКТУАЛЕН КАПИТАЛ И
УСЕЩАНЕ ЗА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ***

БТПП Кръгла маса на
тема: „Оценката на
интелектуалния труд в
Република България”

12 декември 2013

Доц. д-р Лидия Гълъбова

ПАЗАРНА ИКОНОМИКА VS ИКОНОМИКА НА ЗНАНИЕТО

- **Икономика на знанието –**

„тенденциите на напредналите икономики към все по-голяма зависимост от знанието, информацията и високата квалификация и увеличената необходимост за лесен достъп до тях от страна на предприятията, бизнеса и общественения сектор”.

(ОИСР, 2005)

Подобряване на стопанската дейност

- **Ефективност и ефикасност**

- *Оптимизация на производствените процеси: минимални разходи*
- *Управление на качеството: Максимално удовлетворяване на потребностите на клиентите*
- *Неявни активи: интелектуален капитал и усещане за удовлетвореност*

НЕЯВНИ АКТИВИ

- **Неявни активи** - активи, които не се отчитат и измерват от финансовата система на организацията. Трудно е да бъдат описани количествено и да бъдат формализирани, но оказват съществено влияние върху процеса на генериране на стойност.

(Свейби, 1997; Каплан и Нортън, 2004)

ПАЗАРНА ИКОНОМИКА *vs* ИКОНОМИКА НА ЗНАНИЕТО

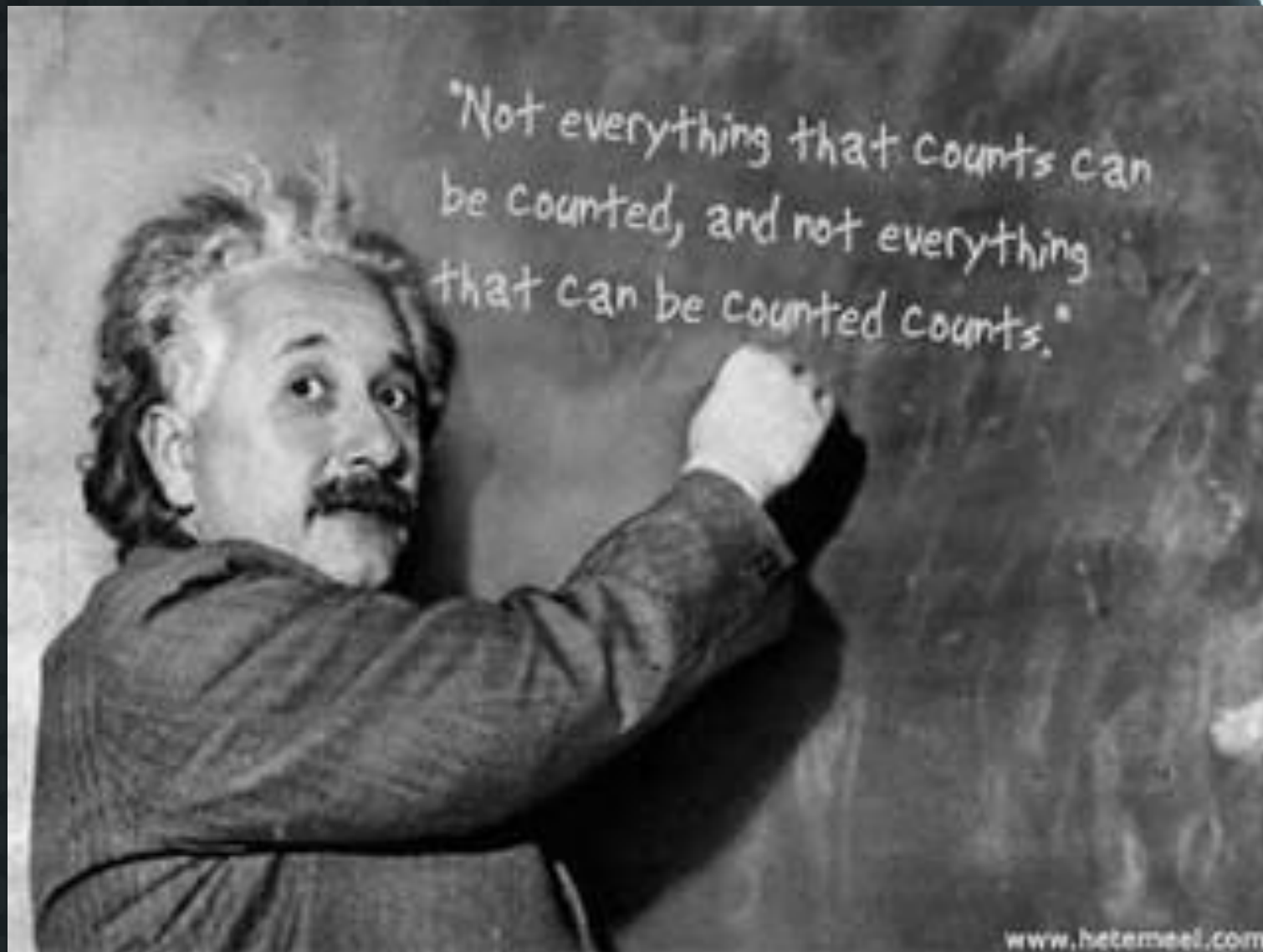
- **Концепция за превъзходство на основата на знания**
– (Свейби, 1997; Стюарт, 1997)
- *“Управление на знанието – изкуството да се генерира стойност от неявните активи на предприятието.” (Свейби, 1997)*

ИКОНОМИКА НА ЗНАНИЕТО

- **Генериране на стойност**
 - Физически и/или Финансов капитал
 - Знание и неявни активи
- ***“Пазарната стойност се генерира в резултат на взаимодействието на финансовия и интелектуалния капитал” (Едвинсон, 1994)***

НЕЯВНИ АКТИВИ

Какво измерваме? vs. Какво генерира стойност?

Явни активи

- Баланс (активи и пасиви)
- Отчет за приходите и разходите
- Отчет за паричните потоци
- Отчет за собствения капитал

Неявни активи

- Човешки капитал
- Капитал на отношенията: имидж, партньорства, доверие
- Структурен капитал
- Усещане за удовлетвореност - щастие

Интеллектуален капитал

Фиг.1 Интеллектуален капитал

Интелектуален капитал

- *Интелектуалният капитал е знание, което носи стойност за предприятието.*
- *Разлика между пазарната и балансовата стойност на предприятието.*
- *Притежаването на знания, практически опит, технология на работа, отношения с клиентите и професионални умения, които дават конкурентно предимство на пазара.*

Интелектуален капитал

- **Човешки капитал**

- знания (явни и неявни); умения; компетенции; опит; мрежа от връзки; потенциал за развитие; здраве; усещане за удовлетвореност; способност за работа...

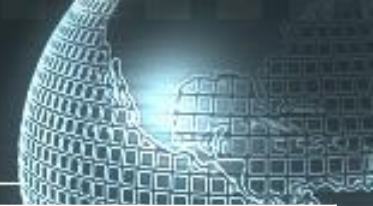
- **Структурен капитал**

- структура; организационна култура
интелектуална собственост; стопански процеси ...

- **Капитал на отношенията**

- търговска марка; репутация; имидж;
взаимовръзки; емоции ...

Интелектуален капитал

Човешки капитал	Структурен капитал	Капитал на взаимоотношенията
Индивидуални знания и умения	Организационна структура	Отношения с клиентите
Натрупан опит (трудов стаж)	Фирмена култура	Отношения с доставчиците
Лични компетенции, експертен опит	Стил на ръководене	Отношения с конкурентите
Житейски опит	Система за оценка и заплащане на труда	Репутация (имидж) в обществото
Усещане за удовлетвореност и здраве	Работен климат в предприятието	Търговска марка
Способност за работа	Система за управление на качеството	Отношения с финансовите институции
Лично отношение към работата	Система за организация на производството	Отношения с профсъюзите
Лоялност	Интелектуална собственост	Партньорски мрежи

Интелектуален капитал

“Това, което е важно за нас е, не къде са работили хората и какво е тяхното образование, а дали са готови да учат нови неща и дали са отворени за подобно начинание. Въпросът е дали имат потенциал за бъдещо развитие.”

*(Управител на малко предприятие
от ИТ индустрията)*

Интелектуален капитал

“Предприятието е толкова добро, колкото са хората, които работят в него. И въпреки, че могат да се изградят системи и процеси, които доставят резултати с постоянно качество, работата в предприятието до голяма степен зависи от хората, които я изпълняват.”

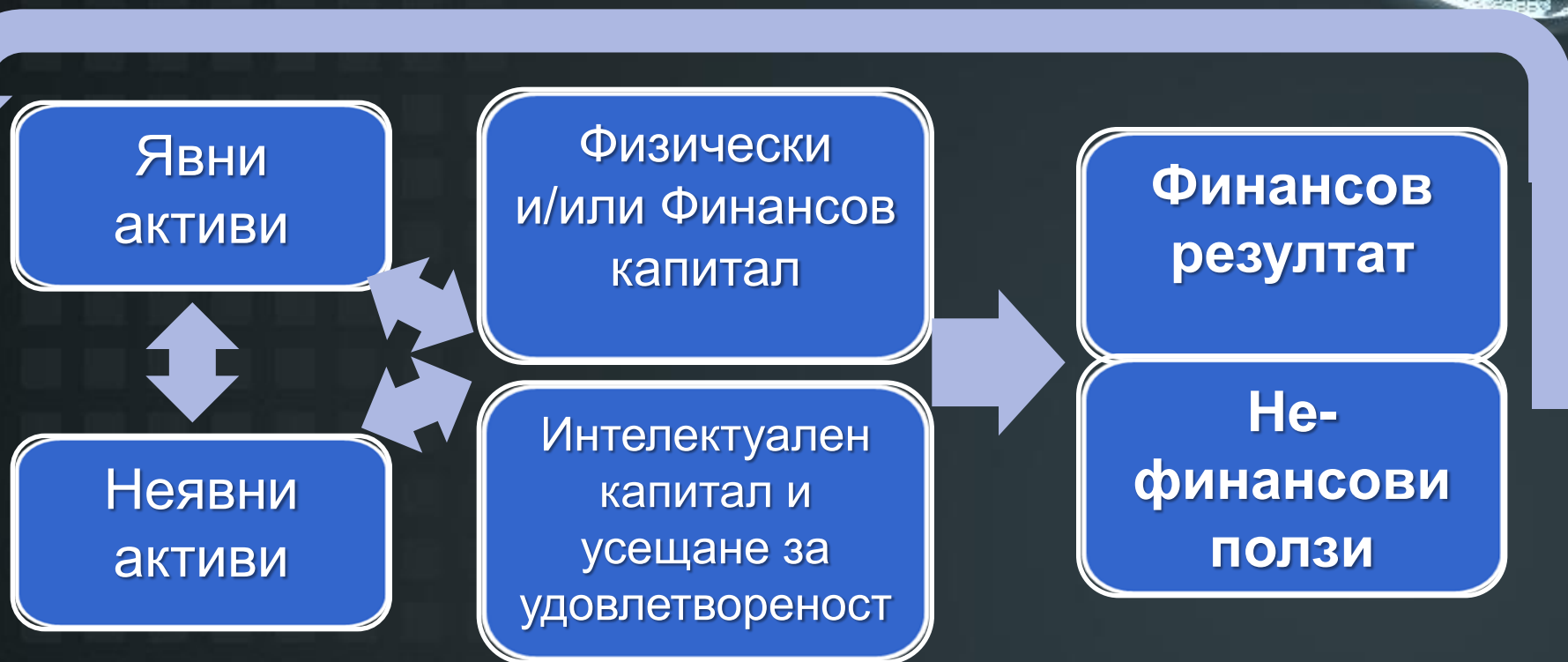
(Управител на малко предприятие от ИТ индустрията)

Усещане за удовлетвореност

- Усещане за удовлетвореност – **баланс** между:
 - 1) личните способности и компетенции и изискванията на работната задача
 - 2) работа и лично време.

Неявни активи

Фиг. 2 Модел за генериране на стойност на основата на интелектуалния капитал

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Лидия Гълъбова

E-mail: lgalabova@tu-sofia.bg

Тел. + 359 2 965 39 15